

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 27 oktober 2015

Onderwerp: collectief agrarisch natuurbeheer

Kenmerk: 574790

Bijlagen: ter informatie Uitvoeringsregeling subsidie in de vorm van een lening collectief agrarisch natuurbeheer Noord-Holland 2015

Inleiding

Ons college op 27 oktober 2015 de Uitvoeringsregeling subsidie in de vorm van een lening collectief agrarisch natuurbeheer Noord-Holland 2015 (uvr) vastgesteld onder voorbehoud van instemming van Provinciale Staten met het verstrekken van rentedragende leningen. Op grond van deze Uvr kunnen agrarische collectieven in Noord-Holland subsidie in de vorm van een lening (hierna: lening) met een looptijd van 6 jaar aanvragen. De leningen worden in 2016 beschikbaar gesteld en afgelost in 2022. Over de leningen wordt jaarlijks rente betaald.

Het is een bevoegdheid van GS om leningen aan te gaan voor zover die passen binnen de begrotingskaders. Deze leningen zijn niet voorzien binnen de huidige begroting, derhalve is een PS besluit nodig. Met deze voordracht worden Provinciale Staten gevraagd in te stemmen met het verstrekken van rentedragende leningen op basis van de Uitvoeringsregeling agrarisch natuur-, landschap- en waterbeheer Noord-Holland 2015 tot een bedrag van maximaal € 850.000,-.

Ons college heeft op 27 oktober 2015 tevens de Uitvoeringsregeling subsidie collectief agrarisch natuurbeheer vastgesteld zodat collectieven de opstartkosten van het nieuwe stelsel agrarisch natuurbeheer kunnen dragen. Deze regeling blijft hier verder buiten beschouwing.

Agrarisch natuurbeheer in Noord-Holland

Het huidige agrarisch natuurbeheer wordt uitgevoerd door individuele agrariërs. Gebiedscoördinatoren kregen tot en met 2015 opdrachten van de provincie om zorg te dragen voor gebiedsgericht beheer en begeleiding van de uitvoering van het agrarisch natuurbeheer.

Per 1 januari 2016 treedt landelijk een nieuw stelsel voor agrarisch natuurbeheer in werking. Individuele agrariërs kunnen niet meer individueel subsidie aanvragen: de aanvragen en de uitvoering van het agrarisch natuurbeheer is dan een taak van gecertificeerde agrarische collectieven (hierna: collectieven). Collectieven zijn begin 2015 opgericht, zij komen voort uit de agrarische natuurverenigingen. Collectieven hebben in 2015 voorbereidingen getroffen en gebiedsaanvragen bij de provincie ingediend voor agrarisch natuurbeheer voor een periode van 6 jaar (2016-2021). Collectieven krijgen meer taken dan de gebiedscoördinatoren hadden. Collectieven krijgen taken op het gebied van controle, monitoring en verantwoording. Voorts wordt het agrarisch natuurbeheer uitgebreid met waterbeheer en gaan collectieven de samenwerking aan met waterschappen en terreinbeheerders en natuurorganisaties om de effectiviteit van het (agrarisch) natuurbeheer te verhogen.

Collectieven maken jaarlijks ook kosten die pas na afloop van een beheerjaar worden vergoed. Na afloop van een beheerjaar ontvangen collectieven de SVNL subsidie en betalen daarvan de agrariërs. Collectieven hebben daardoor een tijdelijke financieringsvraag die jaarlijks terugkeert.

Met het agrarisch natuurbeheer dragen de collectieven bij aan de biodiversiteit in Noord-Holland waaronder de bescherming van kwetsbare soorten waarvoor de provincie een inspanningsverplichting heeft jegens het Rijk en Europa. Teneinde het nieuwe stelsel agrarisch natuurbeheer van de grond te krijgen, kunnen de collectieven een subsidie in de vorm van een lening aanvragen. De hoogte van de lening is afhankelijk van de omvang van het beheer. Totaal van de leningen: maximaal € 850.000,-.

Na afloop van de 6-jaarsperiode lossen collectieven de leningen af, uit de laatste SVNL betaling van agrarisch natuurbeheer in 2022, (uiterlijk 15 juli 2022).

Doelstellingen en evaluatiecriteria

Met het nieuwe stelsel agrarisch natuur- en landschapsbeheer (SVNL2016-2021) kunnen uitsluitend agrarische collectieven (hierna: collectieven) subsidie aanvragen en agrarisch natuurbeheer uitvoeren (inclusief landschapsbeheer en waterbeheer). In Noord-Holland zijn vier collectieven opgericht, deze zijn voortgekomen uit de zeven agrarische natuurverenigingen. Deze vier collectieven zijn inmiddels in het bezit van een certificaat van de Stichting Certificering SNL. De vier collectieven hebben recent subsidie aanvragen ingediend voor SVNL subsidie agrarisch natuurbeheer.

SVNL subsidie betreft 50 % Europees geld (bijdrage uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling) en 50 % cofinanciering door de provincie (agrarisch natuurbeheer en landschapsbeheer). Het agrarisch waterbeheer is 50 % Europees geld en 50 % cofinanciering door waterschappen.

Om de collectieven in staat te stellen het agrarisch natuurbeheer nieuwe stijl vorm te geven, hebben Gedeputeerde Staten de uitvoeringsregeling subsidie in de vorm van een lening collectief agrarisch natuurbeheer vastgesteld. Uitsluitend gecertificeerde collectieven kunnen subsidie in de vorm van een lening aanvragen zodat zij in staat worden gesteld hun werkzaamheden uit te voeren waardoor in Noord-Holland in het agrarisch gebied een bijdrage wordt geleverd aan het verbeteren van de biodiversiteit, instandhouding van kwetsbare soorten en het onderhouden van bufferzones bij natuurgebieden.

Voorgeschiedenis van dit onderwerp in de commissie en PS

De uitgangspunten van het agrarisch natuurbeheer in Noord-Holland zijn vastgelegd in het Natuurbeheerplan 2016. In het Natuurbeheerplan is aangegeven welke doelsoorten van belang zijn, wat de meest kansrijke gebieden zijn en hoe het agrarische beheer door collectieven moet worden vormgegeven. Op 21 april 2015 is het Natuurbeheerplan door Gedeputeerde Staten vastgesteld. Het natuurbeheerplan is op 22 juni behandeld in de commissie natuur, landschap en milieu. Op 29 juni 2015 is door Provinciale Staten het Natuurbeheerplan 2016 vastgesteld.

Met de leningen worden collectieven in staat gesteld om collectief agrarisch natuurbeheer te organiseren en uit te voeren en daarmee een bijdrage te leveren aan de biodiversiteit waaronder de instandhouding van kwetsbare soorten zoals veldleeuwerik, gele kwikstaart, scholekster en grutto. Het agrarisch natuurbeheer is op veel locaties van wezenlijk belang als bufferzone van

naastgelegen natuurgebieden.

Zonder financiële middelen zijn de collectieven niet in staat om het agrarisch natuurbeheer in Noord-Holland te organiseren en meer in samenwerking met gebiedspartijen uit te voeren.

Financiering en communicatie

Vanuit de agrarische collectieven is aan de provincie gevraagd het financieringsvraagstuk op te lossen. De collectieven kunnen niet terecht bij banken omdat collectieven pas zijn opgericht begin 2015 en pas in 2017 de eerste inkomsten ontvangen. Ook vanuit de koepelorganisaties zoals Veelzijdig Boerenland en het SCAN (stichting collectief agrarisch natuurbeheer) is bij de provincie gevraagd om een oplossing. Op landelijk niveau is door collectieven en koepelorganisaties met het IPO en het ministerie van Economische Zaken de problematiek besproken. Dit heeft er toe geleid dat in alle provincies wordt gewerkt aan maatwerkoplossingen.

Voor de opstartkosten wordt subsidie verleend.

Voor de organisatie en uitvoering van het jaarlijkse beheer inclusief de samenwerking met partijen in het gebied is gekozen voor subsidies in de vorm van rentedragende leningen die door de collectieven worden terugbetaald.

Bij de aanvraag van een collectief voor een subsidie in de vorm van een lening zal een kritische financiële toets plaatsvinden conform de voorwaarden zoals gesteld in de Uitvoeringsregeling.

Proces en procedure

Na besluitvorming in Provinciale Staten wordt de Uitvoeringsregeling subsidie in de vorm van een lening collectief agrarisch natuurbeheer gepubliceerd in het Provinciaal Blad en kunnen collectieven aanvragen indienen bij de provincie. De uitvoeringsregeling, de openstelling en het sluiten van leningsovereenkomsten is de bevoegdheid van Gedeputeerde Staten.

In de jaarlijkse Planning & Control cyclus worden Provinciale Staten op de hoogte gehouden.

De mate waarin de leningen de collectieven in staat stellen om het agrarisch natuurbeheer te organiseren en uit te voeren zal in 2018 worden geëvalueerd. Het agrarisch natuurbeheer nieuwe stijl, dat in januari 2016 van start gaat waarin de collectieve aanpak, het verhogen van de kwaliteit van het beheer en samenwerking met andere organisaties centraal staan, is weergegeven in het Natuurbeheerplan 2016. Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) en de provincie zelf gaan de effectiviteit van het agrarisch natuurbeheer evalueren. De werking van de collectieven wordt daarin meegenomen.

Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

J.W. Remkes, voorzitter

mw. mr. G.E.A. van Craaikamp, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 94

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 27 oktober 2015;

gelet op de invoering van het nieuwe stelsel agrarisch natuurbeheer per 1 januari 2016 en het maatschappelijk belang van het agrarisch natuur-, landschaps-, en waterbeheer door gecertificeerde agrarische collectieven in Noord-Holland;

gelet op de Uitvoeringsregeling subsidie in de vorm van een lening collectief agrarisch natuurbeheer Noord-Holland 2015 die door Gedeputeerde Staten is vastgesteld op grond waarvan gecertificeerde agrarische collectieven in Noord-Holland subsidie in de vorm van lening kunnen aanvragen,

besluiten:

In te stemmen met het verstrekken van rentedragende leningen op basis van de Uitvoeringsregeling subsidie in de vorm van een lening collectief agrarische natuurbeheer Noord-Holland 2015 tot een bedrag van maximaal € 850.000,-.

Haarlem, 14 december 2015

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, wnd. statengriffier